

PLEJE AF GRØNNE OMRÅDER

DANSKE ANLÆGSGARTNERE 2003

DANSKE ANLÆGSGARTNERE

PLEJE AF GRØNNE OMRÅDER

Forlaget Grønt Miljø

*Forsidebillede:
Offentligt friareal ved Asnæsværket, Kalundborg.
(Foto: Kim Tang)*

Registreringsblad

Titel: Pleje af grønne områder, 2. udgave

Udgiver: ©Forlaget Grønt Miljø
Islands Brygge 26, 2300 København S

Udarbejdelse: Kim Tang

Redaktion: Line Mortensen, Anne Fischer Stausholm & Kim Tang

Foto: Anne Fischer Stausholm, Søren Holgersen,
Michael H. Nielsen, Vibeke Lund og Kim Tang

Trykkeri: P.J. Schmidt A/S

Udgivelsesår: 2000

Salg: Danske Anlægsgartnere
Sankt Knudsvej 25, 1903 Frederiksberg C
Tlf. 33 86 08 60. Fax. 33 86 08 50. E-mail: ms@lda.dk.

ISBN: 978-87-7387-0226

Forord

”Pleje af grønne områder” er en manual udarbejdet af Danske Anlægsgartnere, (LDA) til brug for anlægsgartnere, rådgivere og andre udførende ved tilbudsgivning og indgåelse af aftaler, hvor der er behov for en kort og hurtig beskrivelse af en driftopgave. Manualen er en revision og videreudvikling af ”Pleje af grønne områder” fra 1989, som var den første manual, der specifikt omhandlede plejeindsatsen.

”Pleje af grønne områder” er desuden udarbejdet med afsæt i „Kvalitetsbeskrivelse for drift af grønne områder“ der er udgivet af Forskningscentret for Skov & Landskab. Den er ikke tænkt som en konkurrent, men som en branchetilpasset udgave, der følger samme terminologi. Hvor „Kvalitetsbeskrivelse for drift af grønne områder“ uddyber de overvejelser og forhold, der gør sig gældende i forbindelse med udarbejdelse af udbudsmaterialet, lægger ”Pleje af grønne områder“ vægten på elementbeskrivelserne, som er forenklet og dermed umiddelbart lettere at bruge ved rådgivning og tilbudsgivning.

„Pleje af grønne områder“ er bl.a. gjort operationel ved konsekvent at sonde mellem tilstandskrav, udførelseskrav og opsyn i elementbeskrivelsen. For hver af de angivne krav er der endvidere foreslået konkrete plejetiltag med angivelse af størrelse, mængder og antal udførelser, alt afhængig af opgavens karakter. Manualen træffer således en række konkrete valg på vegne af hele branchen, men dækker naturligvis ikke alle situationer.

Plejetiltagene er defineret med udgangspunkt i ”Pleje af grønne områder” (1989), ”Kvalitetsbeskrivelse for drift af grønne områder“, ”Plant og Plej“ og ”Normer for Anlægsgartnerarbejde“ og gældende praksis. De angivne krav er ikke ufravigelige, men kan følgelig fraviges efter behov.

Elementsiderne kan sammen med arealregistrerings- og tilbudslisten fuldt ud danne grundlag for både tilbud og plejeaftale.

Danske Anlægsgartnere
December 2000

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Indholdsfortegnelse	5
Introduktion	6
Opbygning	6
Opbygning af element	6
Vejledning	8
Beskrivelse	8
Tilbudsgivning	9
Kontraktgrundlag	9
Kontrol og kvalitetssikring	10
Målemetoder	10
Elementeksempel	11
Elementoversigt	12
Elementer opdelt efter præg	13
Elementer	14
Elementskemaer, der ikke er udfyldt	54
Arealregistrering og tilbudsliste	56
Kontraktudkast, driftaftale	57
Juridisk grundlag	58

Introduktion

”Pleje af grønne områder” er et værktøj, som kan bruges som udgangspunkt for beskrivelse af en konkret driftsopgave, afgivning af tilbud og indgåelse af en driftsaftale.

Selvom der ofte vil være forskellige krav til pleje og vedligeholdelse fra areal til areal på grund af variation i jordbundsforhold, klima, plan-tevalg, alder, anvendelse, landskabsarkitektur og stedlige traditioner m.v. er der i ”Pleje af grønne områder” angivet konkrete kvalitetskrav og arbejdsopgaver. Disse krav og opgaver er fastlagt ud fra faglig erfaring for, hvad der i de fleste tilfælde vil være tilstrækkeligt for at kunne pleje, vedligeholde og renholde et grønt område, og kan derfor bruges som udgangspunkt for dialog mellem kunden og anlægsgartner/rådgiver.

I tilfælde hvor parterne bliver enige om yderlige pleje eller andre opgaver, indskrives disse under de respektive punkter eller under bemærkninger.

Baggrunden for på forhånd at fastlægge kvalitetskrav og arbejdsopgaver for de enkelte arealtyper/elementer, er bl.a. erfaringer fra første udgave af ”Pleje af grønne områder”, hvor tilbudsgivere og rådgivere ofte uden bemærkninger eller ændringer henviste til den/de relevante arealtyper/elementer.

Ved udformningen er der også lagt vægt på at give både kunden og den udførende et klart billede af, hvilke ydelser der er indeholdt i den afgivne pris.

Elementer

”Pleje af grønne områder” er opbygget omkring 40 sider, der hver beskriver en arealtype, serviceopgave eller lignende - en fælles betegnelse for disse er *elementer*.

Med udgangspunkt i disse elementer kan de fleste grønne områder beskrives præcis. Grundtanken bag brugen af elementer til beskrivelse af grønne områder er at op-

dele det enkelte areal i mindre, overskuelige enheder, der har behov for den samme pleje og vedligeholdelse. Fordelen er, at man herved kan blive præcis i sin afgrænsning af de enkelte elementer og i den overordnede formulering af plejen/vedligeholdelsen.

Ved at sammenholde denne opdeling med en arealregistrering vil der hurtigt skabes overblik over driftsopgavens omfang.

Udover elementsiderne indeholder manualen en vejledning i, hvordan materialet bruges, to elementoversigter, et arealregister/ tilbudsliste, en standard driftsaftale inkl. juridisk grundlag samt et eksempel på udformning af en kontrolplan.

Definition

Hvert element beskrives med en klar definition af, hvad der karakteriserer elementet og hvilke aktuelle opgaver, der bør indgå i plejeopgaven for at sikre elementets udtryk. Ved udvælgelsen af elementer er der lagt vægt på, at medtage de elementer, der forekommer relevante i nutidige plejeopgaver.

Varianter eller mellemformer blandt elementerne kan forekomme, ligesom der vil være elementer, der ikke er medtaget i bogen f.eks. klitter. At bogen skulle beskrive enhver elementtype forekommer ikke at være relevant. Hvor specifikke plejeopgaver er udgangspunktet, anbefales det derfor, at anvende det tomme elementskema, der i sin opbygning følger de øvrige eksempler.

Udover beskrivelsen af elementet og referencebilledet indeholder siden tre forskellige krav/opgaver, som den udførende skal varetage, tilstandskrav, udførelseskrav og en etablerings- og funktionsfase.

Tilstandskrav

Tilstandskrav tager udgangspunkt i et ønske om at beskrive, hvordan arealet skal se ud i udførelsespe-

rioden. Ved benyttelse af tilstandskrav er fokus rettet mod arealets udseende, hvorimod arbejdsmetoden ikke er fastlagt. Tilstandskravet skal som følge heraf altid være opfyldt for at leve op til elementbeskrivelsen. I forbindelse med tilstandskravet er der angivet *vejledende pleje pr. år*, som dækker over den erfaringsmæssig standardpleje, der er påkrævet for at sikre overholdelsen af det anførte tilstandskrav.

Den vejledende pleje er i sagens natur hverken bindende for den udførende eller kunden. Den udførende kan derfor ikke kræve ekstra betaling, hvis det f.eks. har været nødvendigt at klippe græs eller lign. to gange mere end anført. Tilsvarende kan kunden/driftsherren heller ikke kræve en reduktion af fakturabeløbet ved en mindre indsats. Angivelsen af den vejledende pleje er kun medtaget til hjælp for tilbudsgiver/udførende i forbindelse med tilbudsafgivelsen og den daglige drift af arealet.

Udførelseskrav

I modsætning til tilstandskrav tager udførelseskrav udgangspunkt i selve arbejdsprocessen. Man beskriver hvad og i hvilken kvalitet samt omfang, arbejdet skal udføres. Et eksempel kunne være beskæring af udhængende grene o. lign. Det er ikke givet, at der for alle elementer foreligger konkrete opgaver, der skal udføres til udførelseskrav. For renholdelse- og vedligeholdelsesopgaver anvendes udelukkende udførelseskrav.

Etablering- og funktionsfase

Hvor det er relevant er der under tilstands- og udførelseskrav angivet en etablerings- og funktionsfase for herved at angive, at plejen er afhængig af elementets alder. Hvor lang etableringsperioden er, vurderes ud fra de konkrete forhold og stedlige faktorer. F.eks. giver en tør sommer umiddelbart efter anlæg-

gelsen en længere etablering. Det generelle udgangspunkt er dog en tre-årig periode. Funktionsfasen er en mere permanent tilstand, hvor elementets udtryk er opfyldt, og plejen sigter mod at fastholde udtrykket.

Opsyn

Opsyn defineres som en kontrolfunktion, som varetages af den udførende. Hvis f.eks. den udførende har til opgave at holde opsyn med behov for vanding, er han forpligtiget til at meddele kunden, når der opstår behov for vanding i en tørkeperiode. Kunden kan herefter træffe beslutning om hvor vidt denne ønsker vanding iværksat eller ej. Hvis den udførende derimod måtte forsømme sin opsynspligt, kan denne gøres erstatningsansvarlig i forhold til opståede skader. Opgaver der iværksættes på grund af opsynets rapportering til kunden betales som ekstra arbejder og hører derfor ikke med under den almindelige tilbudsafgivelse. Opsynsopgaver kan f.eks. forekomme ved ekstra slid på arealet, skadedyrs angreb eller et markant planteudfald.

Bemærkninger

Under 'bemærkninger' er der gjort plads til, at der kan indskrives forhold, som har betydning for opgavens udførelse og prissætning, og som ikke naturligt kan placeres under de øvrige grupperinger i elementbeskrivelsen.

Her kan f.eks. anføres hvilken plejemetode kunden måtte ønske anvendt, for bestemte dele af plejen. Det kan typisk være i forbindelse med ukrudtsbekæmpelse, hvor der er flere valgmuligheder, f.eks. flis, dækafrøder og pesticidfri pleje, herunder gasbrænding og dampning. Men der kan også forekomme korrektioner, f.eks. hvor et busket har en undervegetation af dækafrøder, og hvor ukrudtsbekæmpelsen derfor løses på anden vis.

Vejledning

Beskrivelse og præg

For at kunne tilvejebringe en fyldestgørende beskrivelse af en driftsopgave, vil det første skridt være en registrering, hvor arealets forskellige arealtyper fastlægges med henvisning til den elementside, som både funktion og udtryk passer bedst.

Ved gennemførelsen af denne registrering vil der ofte opstå tvivlstilfælde, hvor det kan være svært at afgøre, hvilket element man står overfor. I sådanne situationer kan det hjælpe at nærlæse de enkelte elementbeskrivelser eventuelt kombineret med elementoversigten side 13, hvor elementerne er grupperet i henholdsvis have-, park- og naturpræg.

Hensigten med at inddrage disse tre præg er at beskrive det generelle billede. Havepræget står for den mest intensive pleje og naturpræget for den mest ekstensive pleje. I de fleste tilfælde vil alle de registrerede elementer indenfor et areal tilhøre et af de tre præg.

Prægene kan også bruges i en indledende samtale med kunden, hvor det nærmere præciseres hvilken naturtype plejen bør sigte mod, eller hvilke elementer, der egner sig til omlægning, og om der i givet fald kan opereres med flere præg/naturtyper på samme areal. Hvis kunden ønsker, at naturtypen skal ændres fra f.eks. havepræg til parkpræg vil de oprindelige elementer dermed overgå til et andet element.

Opretninger

I forbindelse med fastlæggelsen af de enkelte elementer kan det - hvor et givent element ikke umiddelbart lever op til sin målsætning - komme på tale at fortage en *opretning*. Det betyder, at der skal foretages ændringer eller at plejen skal udføres anderledes, idet der arbejdes hen mod elementets udtryk.

Opretning kan f.eks. komme på tale, hvis et anlæg plejemæssigt har været misligholdt i en årrække, eller

MÅLING AF BEHOV FOR OPRETNING

Til vurdering af behovet for opretning kan kvalitetskravene under elementet bruges. F.eks.

BRUGSGRÆS

- Ingen pletter over 20 x 20 cm
- Græsplanterne skal dække over 90% af arealet
- Græsset må max. være 8 cm højt

BUSKET

- Ingen udhængende grene til gene for færdslen
- Der må ikke forekomme afskårne grene
- Synlig rodudvækst må ikke forekomme og frøkrudt må max. dække 15% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm.

hvis der har været udøvet hærværk eller været ekstraordinært slid.

Opretningen kan da enten udføres som en anlægsopgave eller som ekstra pleje i en periode, hvorefter der kan fortsættes med en normalpleje, som er fortrykt på elementsiderne under tilstandskrav og udførelseskrav.

Hvor opretningen udføres som en anlægsopgave, bør prisen fremgå særskilt af tilbudet. Hvor opretningen foregår over en længere tidsperiode ved at der foretages en mere radikal pleje, der sigter mod en stabilisering af elementets udtryk, indskrives den ekstra pleje direkte på den pågældende elementside under "øvrigt".

Forandringer

I andre tilfælde kan det, på baggrund af ønsker fra kunden om ændret pleje eller et andet udtryk eller for at opnå en naturlig sammenhæng mellem de valgte elementer, være nødvendigt at ændre elementtypen fra et element til et andet. Forandringen kan ligge inden for samme element f.eks. at en prydblæne ændres til en brugsplæne. Men der kan også være tale om, at arealet med ændringen overgår til et helt andet udtryk, f.eks. at prydblænen

omlægges til staudebed. Typisk vil opgaven have karakter af et større eller mindre anlægsarbejde, der gives en særskilt pris på.

Bemærkninger

Hvis der under gennemgangen af arealet fremkommer forhold, som kan have betydning for prissætningen af opgaven eller for udførelsen af driften, kan disse indskrives i materialet under bemærkninger.

Opmåling

Afslutningsvis opmåles de respektive arealstørrelser og indføres i arealregistret. For at sikre både de udførende og kunden et overblik, kan der med fordel udarbejdes et kortgrundlag, hvoraf de enkelte elementers placering er vist.

Renholdelse

Niveauet for renholdelse fastlægges i samråd med kunden. Renholdelse går på tværs af alle elementer. I 'Pleje af grønne områder' skelnes mellem affaldstyper i forskellige fraktioner fra mindre- til større affald. Ligeledes defineres acceptkriteriet for udbredelsen af affaldet fra ingen til spredt affaldsforekomst. På baggrund heraf opereres med præg som for den øvrige elementbeskrivelse, hvor præget beskriver graden af renholdelse.

Gennemgang

Selvom driftsopgaven foreligger i beskrevet form af diverse dokumenter og aftaler, bør arealet gennemgås af bygherre og entreprenør med jævne mellemrum, mindst en gang årligt. Ved gennemgangen vurderes arealets tilstand i forhold til kontrakten, og der tages stilling til opgaver, der måtte ligge uden for aftalegrundlaget.

Tilbudsgivning

Med udgangspunkt i de udfyldte/-valgte elementsider og arealregistret kan tilbudslisten udfyldes og en

samlet tilbudssum udregnes. Derudover skal der udarbejdes diverse tilbud inkl. beskrivelse af diverse anlægsopgaver, som er affødt af behov og ønsker om opretning og forandring.

Kontraktgrundlag

Kontraktgrundlaget for en given opgave bør bestå i arealregistreringen, tilbudslisten, elementeksempel med forklaring og de relevante elementer fra elementoversigten. Derudover kan tilbud på opretning og/eller forandring indgå. Det bemærkes, at den vejledende tilbudsliste forudsætter at de elementer, der indgår i tilbudsgivningen, vedlægges og er udfyldt med de opgaver, der indgår i den enkelte plejefunktion. I modsat fald giver tilbudslisten ingen mening, og oplyser ikke om hvilke opgaver der indgår til den opgivne pris. Bag i bogen er der vedlagt en standard til driftsaftale inkl. juridisk grundlag, som kan bruges direkte eller som udkast.

Ved udformning af kontraktgrundlaget bør der tages stilling til kontraktperiodens længde, som kan strække sig over en årrække, typisk 5 år. Der ligger en fordel i at have driften af et areal over en længere årrække, da omkostningerne ved opstart kan fordeles over flere år. Således kender man arealet bedre og ved hvor og hvornår, der kan opstå problemer.

HJÆLP TIL REGISTERING

Bestemmelse og fastlæggelse af elementerne m.v.

KØB AF LØSE SIDER

Elementeksempel, elementsider, arealregister og tilbudsliste samt standard til driftaftale.

Danske Anlægsgartnere
Sankt Knuds Vej 25
1903 Frederiksberg C.
Telefon 33 860 860

Kontrol og kvalitetssikring

For at sikre kvaliteten af det udførte arbejde bør der løbende gennemføres en kvalitetsstyring af arbejdet. Omfanget af kvalitetsstyringen vil oftest blive foreskrevet fra kunde/byggherre, og kan både omfatte krav til fælles- og egenkontrol.

Hvor der kræves en mere specifik sagsorienteret kvalitetsstyringshåndbog, kan den udførende bruge sit eget generelle kvalitetssikrings-system, der tilpasses den konkrete opgave, eller bruge Danske Anlægsgartners standard for kvalitetsstyring „Plan for kvalitet - drift“, der er målretter mod driftsopgaver.

„Plan for kvalitet - drift“ lægger op til, at den enkelte virksomhed udarbejder en kvalitetsstyringshåndbog, som generelt beskriver, hvordan virksomheden organiserer kvalitetsstyringen af driftsopgaver. I den enkelte sag udarbejdes der som led i den interne egenkontrol kontrolplaner for **stikprøvekontrol**, hvor tilstandskravene kontrolleres og for **proceskontrol**, hvor udførelseskravene kontrolleres. Som en del af stikprøvekontrollen kontrolleres også punkterne under opsyn. I sager, hvor det i udbudsmaterialet stilles den udførende i udsigt, at arealerne overtages i en stand svarende til det beskrevne, fremtidige vedligeholdelsesniveau, laves derudover en modtagelseskontrolplan for at kunne dokumentere et evt. behov for opretning.

Stikprøvekontrollen udføres af den sagsansvarlige, mens **proceskontrollen** udføres af de udførende.

Hvis driftsherren stiller krav herom, udarbejdes der ved samme lejlighed en arbejds-/aktivitetsplan, hvor alle

aktiviteter, der skal udføres til udførelseskrav, indskrives med angivelse af tidspunkt for hvornår arbejdet forventes udført.

Målemetoder

Som det ses under tilstandskrav, udførelseskrav og opsyn, står der anført en række målbare krav, men som hovedregel står der intet om, hvad der skal måles med og hvordan.

Generelt skal alle krav, som er angivet i cm, måles med tommestok, evt. i kombination med en 3 meter retskede. Mens krav angivet i procent måles med feltramme. Øvrige krav bedømmes normalt visuelt.

Måling af græshøjder med tommestok sker ved tilfældige nedstik. Ved hvert nedstik aflæses den største længde af de nærmeste blade. Til sammenhængende græsflader anbefaler den britiske standard mindst 10 målinger på arealer mindre end 100 m² og mellem 10 og 40 målinger på arealer mellem 100 - 5000 m². 5000 m² og derover 40 målinger.

En feltramme er normalt 100 x 100 cm eller 75 x 75 cm op opdelt i 100 felter. Rammen anvendes til at bestemme hvordan arealet inden for rammen er fordelt mellem de enkelte komponenter så den samlede dækningsgrad bliver 100%. For at få et dækkende resultat, må vurderingerne gentages fra 5 - 15 gange afhængig af arealets størrelse. 5 målinger på arealer mindre end 100 m² og mellem 5 og 10 målinger på arealer mellem 100 - 1000 m². 10 til 15 målinger på arealer mellem 1.000 og 5.000 m². Større arealer opdeles i mindre arealer.

Elementeksempel med forklaring

GRÆS: PRYDPLÆNE

Udførelsesperiode
1. april - 31. Oktober

Prydplænen har en jævn overflade, præcist tilrettede kanter. For prydplænen er det visuelle udtryk det primære. Græsarterne er sammensat således, at plænen kan tåle tørke, moderat skygge, tæt klipning og samtidig får prydplænen til at fremstå som en ensartet flade visuelt. Plejen sigter mod at opnå en fin, jævn og ensartet overflade, der på alle niveauer tager sig godt ud.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Græsset skal være tæt og sammenhængende - se eftersåning
Græsset må ikke være højere end 6 cm/3,5 cm klippehøjde*
Græsset omkring stolper og andre forhindringer må ikke være højere end 10 cm.*
Der må ikke forefindes synligt afklip på overfladen*
Kanter skal ligge inden for 3 cm's afvigelse over 3 lbm. og være præcise og regelmæssige*

*Vejledende pleje pr. år: Klipning 20-25 gange / klipning omkring forhindringer 8 gange / fjernelse af afklip 4 gange / stikning af kanter 2 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

	Antal gange pr. år
Opsamling af løv	2 gange
Gødskning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ² pr. gang	3 gange
Vertikalskæring	1 gang
Eftersåning - af bare pletter større end 10 x 10 cm	2 gange
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

	Antal gange pr. år
Opsyn med behov for topdressing - jævnhed skal svare til max. 2 cm gab på 3 m retskede.	1 gang
Opsyn med nødvendighed af vanding	Løbende
Opsyn med mængden af ukrudt: Græsplanterne skal dække 90% af arealet	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

14

Arealtype

Arealtypen henviser til den kategori som elementet hidrører under.

Elementnavn

Elementnavnet er en fasttømret del af fagets terminologi.

Udførelsesperioden

Perioden angiver den tidshorisont, hvor de angivne krav bliver udført og kontrolleret

Elementbeskrivelsen

Visualiserer elementtypen ved at beskrive typens udtryk og de forventninger, der kan stilles til kvaliteten. Den angiver hvilke formål elementet opfylder, samt hvad det enkelte element anvendes til. Samtidig beskrives, hvilket formål den beskrevne pleje har.

Billedet

Er typisk for elementtypen og illustrerer denne. Billedet understøtter samtidig elementbeskrivelsen.

Tilstandskrav

Angiver de kvalitetskrav, der kan stilles til elementet og er en forudsætning for, at elementet lever op til beskrivelsen. Tilstandskravene skal altid være opfyldt.

Vejledende pleje pr. år

Den vejledende pleje knytter sig til tilstandskravet. Det er en hjælp til tilbudsgiver, der kan bruge det som en vejledning i forbindelse med tilbudsafgivelse.

Antal gange pr. år

Her defineres de antal gange en given opgave skal udføres som fastlagt fra starten uanset arealets øvrige tilstand.

Udførelseskrav

Kravet er meget konkret defineret ved at de opgaver, der sikrer elementets kvalitet udføres et fastlagt antal gange pr. år.

Opsyn

En kontrolfunktion, som varetages af den udførende - På baggrund af opsynets tilbagemelding til kunden aftales ekstra pleje, som betales særskilt.

Bemærkninger

Her tilføjes forhold, der er særegne for opgaven. Det kan være begrundet i opgavens karakter eller særlige aftaler med kunden.

Elementoversigt

Arealtype: Græs

Prydplæne	14
Brugsplæne	15
Græsflader	16
Fællegræs	17
Sportsplæne	18
Rabatgræs	19
Naturgræs	20

Arealtype: Blomster

Rosenbede	21
Staudbede	22
Stauderabat	23
Dækafgrøder	24
Sommerblomster	25
Løgvækster	26
Klatreplanter	27

Arealtype: Buske

Prydbuske	28
Bunddækkende buske	29
Busket	30
Krat	31

Arealtype: Hække og hegn

Prydhæk	32
Hæk	33
Klippet pur	34
Fritvoksende hæk	35
Hegn	36

Arealtype: Træer

Fritvoksende træer	37
Trægrupper	38
Alléer/Træærækker	39
Formede træer	40
Lund	41
Skov	42

Arealtype: Vand

Sø	43
Bassin	44

Arealtype: Belægninger

Faste belægninger	45
Løse belægninger	46
Faldunderlag	47

Udstyr

Trapper og terrænmure	48
Terræninventar	49

Renholdelse og service

Renholdelse af bevoksning	50
Renholdelse af belægning	51
Serviceopgaver	52
Snerydning og glatførebekæmpelse	53

Tomt elementskema	54
-------------------------	----

Elementoversigt efter præg

For visse elementer gælder, at de i princippet også kunne være placeret under andre præg. I denne oversigt er elementerne placeret under det præg, som de refererer til ifølge element-beskrivelsen og tilstandskravene. Bunddækkende buske kan fx også have havepræg, hvis der anvendes et plantemateriale, der hidrører havepræget.

I den konkrete opgave vil lokaliteten og plantevalget ofte indikere under hvilket præg elementet hører til. Ved at ændre kvalitetskravet under overskriften „Tilstandskrav“ kan elementet placeres under et andet præg.

Havepræg

Prydplæne

Brugsplæne

Rosenbede

Staudbede

Sommerblomster

Løgvækster

Klatreplanter

Bunddækkende buske

Prydbuske

Prydhæk

Klippet pur

Formede træer

Fritvoksende træer

Bassin

Parkpræg

Brugsplæne

Græsflade

Fællegræs

Sportsplæne

Stauderabat

Bunddækkende buske

Busket

Hæk

Fritvoksende hæk

Lund

Skov

Trægrupper

Alléer/trærækker

Naturpræg

Rabatgræs

Naturgræs

Dækafgrøder

Hegn

Krat

Lund

Skov

So

Udførelsesperiode
1. april - 31. Oktober

Prydplænen har en jævn overflade, præcist tilrettede kanter. For prydplænen er det visuelle udtryk det primære. Græsarterne er sammensat således, at plænen kan tåle tørke, moderat skygge, tæt klipning og samtidig få prydplænen til at fremstå som en ensartet flade. Plejen sigter mod at opnå en fin, jævn og ensartet overflade, der på alle niveauer tager sig godt ud.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Græsset skal være tæt og sammenhængende - se eftersåning

Græsset må ikke være højere end 6 cm/3,5 cm klippehøjde*

Græsset omkring stolper og andre forhindringer må ikke være højere end 10 cm.*

Der må ikke forefindes synligt afklip på overfladen*

Kanter skal ligge inden for 3 cm's afvigelse over 3 lbm. og være præcise og regelmæssige*

*Vejledende pleje pr. år: Klipning 20-25 gange / klipning omkring forhindringer 8 gange / fjernelse af afklip 4 gange / stikning af kanter 2 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Opsamling af løv	2 gange
Gødskning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ² pr. gang	3 gange
Vertikalskæring	1 gang
Eftersåning – af bare pletter større end 10 x 10 cm	2 gange
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for topdressing – jævnhed skal svare til max. 2 cm gab på 3 m retskede.	1 gang
Opsyn med nødvendighed af vanding	Løbende
Opsyn med mængden af ukrudt: Græsplanterne skal dække 90% af arealet	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode
1. april - 31. Oktober

Brugsplænen har en rimelig jævn, ensartet overflade og en græsartssammensætning, der tåler slid og tørke. Brugsplænen's primære formål er, at tjene som underlag for en aktiv anvendelse. Plejen sker under hensyntagen til anvendelsen og i henhold til slidtage, og sigter mod, at opnå en rimelig jævn og ensartet overflade.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Græsset skal være tæt og sammenhængende - se eftersåning

Græsset må ikke være højere end 8 cm/4 cm klippehøjde*

Græsset omkring stolper og andre forhindringer må ikke være højere end 15 cm*.

Afklip må ikke ligge i klumper. Max. 10% i feltramme*.

*Vejledende pleje pr. år: Klipning 16 gange / klipning omkring forhindringer 4 gange / fjernelse af afklip 2 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Efterklipning - for at fjerne frøstande	2 gange
Opsamling af løv	1 gang
Gødskning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ² pr. gang	2 gange
Eftersåning – af bare pletter større end 20 x 20 cm	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med mængden af ukrudt: Græsplanterne skal dække 80% af arealet	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode
1. april - 31. Oktober

Græsfladen har relativt højt græs og fremtræder på afstand med en jævn, ensartet overflade. Græsfladens primære rolle er på afstand, at fremstå som et ensartet grønt tæppe. Plejen sigter mod at opnå et rimeligt jævnt, ensartet græstæppe uden større bare pletter og tuedannelser.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Græsset må ikke være højere end 10 cm/5 cm klippehøjde*

Markante klumper af græs må ikke forekomme. Max. 20% af arealet må dækkes af afklip

Græsset omkring stolper og andre forhindringer må ikke være højere end 20 cm*.

*Vejledende pleje pr. år: Klipping 8 gange / klipping omkring forhindringer 4 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Eftersåning – af bare pletter større end 20 x 20 cm.

1 gang

Øvrigt:

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Øvrigt:

Bemærkninger

Udførelsesperiode
1. april - 31. Oktober

Fælledgræs har en mellem høj til højt græslængde med en overflade uden større huller, eller bare pletter og evt. med et begrænset indslag af anden flora. Fælledgræs skal primært danne grundlag for et aktivt, men almindeligvis ekstensivt friluftsliv. Plejen er hovedsagelig rettet mod regulering af græshøjden.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Græsset må ikke være højere end 30 cm*

* Vejledende pleje pr. år: Klipping 3 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Øvrigt:	
---------	--

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for opsamling af afklip	3 gange
Opsyn med behov for eftersåning – af bare pletter større end 30 x 30 cm	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode
1. april - 31. Oktober

Sportsplænen har en jævn og tæt overflade og en græsarts-sammensætning, som kan tåle slid og tæt klipning. Sportsplænen har til formål at tjene som underlag for idrætsaktiviteter. Plejen er styret af aktiviteternes slid og er målrettet mod at opretholde en jævn og tæt overflade, samt en sund græsvækst.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Græsset skal være tæt og sammenhængende - se eftersåning

Græsset må ikke være højere end 6 cm/3,5 cm klippehøjde*

Græsset omkring stolper og andre forhindringer må ikke være højere end 10 cm.*

Der må ikke forefindes synligt afklip på overfladen*

Kanter skal ligge inden for 3 cm's afvigelse over 3 lbm.*

* Vejledende pleje pr år: Klipning 25 gange / fjernelse af afklip 2 gange / klipning omkring forhindringer 10 gange - stikning af kanter 1 gang

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Opsamling af løv	3 gange
Gødskning efter gødningsplan	3 gange
Vertikalskæring – til fjernelse af dødt organisk materiale	1 gang
Eftersåning – af bare pletter større end 10 x 10 cm.	5 gange
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for topdressing – jævnhed skal svare til max. 2 cm gab på 3 m retskede.	1 gang
Opsyn med nødvendighed af vanding	Løbende
Opsyn med behov for luftning med henblik på optimal vandinfiltration	1 gang
Opsyn med mængden af ukrudt: Græsplanterne skal altid dække 90% af arealet	2 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode
1. april - 30. November

Rabatgræs består af græs og urter. Rabatgræs har primært til formål at være grønne arealer langs vejanlæg, dvs. vejrabatter, oversigtsarealer, heller, grøfter og trug langs veje. Plejen sigter mod at opretholde færdselssikkerheden ved at bevare oversigtsmulighederne og fremkommeligheden, samt give vand fri passage. Plejen kan være reguleret i henhold til trafikministeriets cirkulære nr. 144 af 10. september.1996

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Ingen

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Forårsslåning af græs i 15 cm's højde, 1. – 24 juni – normalt slås der kun i en klippebredde.	1 gang
Efterårsslåning af græs i 15 cm's højde, 15. september – 15. november – normalt slås kun i en klippebredde.	1 gang
Efterklipning omkring præster, skilte, autoværn m.v.	2 gange
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for eftersåning – af bare pletter større end 30 x 30 cm. og hvis plantedækket < 75%	1 gang
Opsyn med behov for afhøvling af rabatterne pga. problemer med afledning af vandet fra vejbanen.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode
1. april – 31. September

Naturgræs er en vildtvoksende frodighed af græs og urter, som præges af stor blomster rigdom. Naturgræs anvendes på arealer, hvor man ønsker at lade jordbundsforhold og andre vækstvilkår præge udtrykket uden yderligere styring. Plejen sigter mod en opretholdelse af naturgræsset ved afværgelse af opvækst af grove urter og vedvækster.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Ingen

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Græsset/urtevegetationen slås i 10 cm højde..

1 gang

Øvrigt:

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for opsamling af afklip eller bjergning af hø – ved opsamling/bjergning af det afslåede materiale fjernes der næringsstoffer fra jorden, hvilket fremmer artsrigdommen og tilstedeværelsen af blomstrende urter på bekostning af græsset.

1 gang

Opsyn: Der må ikke forekomme generende opvækst af grove urter, så som bjørneklo, japansk pileurt m.fl..

1 gang

Øvrigt:

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. marts - 30. September

For rosenbedene er den primære funktion, at give blomsterpragt og duft, der skal opleves på tæt hold. Rosenbede findes og etableres hvor den visuelle fremtoning er højt prioriteret, og hvor der er belæg for at yde en større plejeindsats. Plejen sigter mod, at den enkelte plante fremstår sund og frodig d.v.s. i god vækst, samt mod at rosenbedets fremtoning ikke forstyrres af ukrudt.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Visne blomster, gamle stængler og frøstande må ikke skæmme helheden. Afklip må ikke forekomme*

Synlig rod ukrudt må ikke forekomme og frø ukrudt må max. dække 5% af jorden og aldrig være højere end roserne*

*Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af visne blomsterdele 5 gange / fjernelse af ukrudt 6 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Den synlige jord kultiveres, så den er løs og uden skorpe	6 gange
Forårsklargøring – roserne formes og skæres ned. Årskud skal bryde fra grene i lav højde.	1 gang
Gødsning efter gødningsplan – indtil gødningsplan er lavet gødes med ½ kg. NPK pr. 10 m ² - april og ½ kg kvælstof pr. 10 m ² - juni	2 gange
Vinterdækning, hvor roserne er særligt udsat. Fjernes om foråret.	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for vanding	Løbende
Opsyn med sygdomme og skadedyr, der skader planterne	Løbende
Opsyn med behov for efterplantning - hvis der er opstået huller.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. marts - 30. September

For stauvededene er den primære funktion at skabe sanse- lige oplevelser, gennem blomsterpragt, duft og farve- oplevelser. Stauvededene etableres og findes, hvor den visuelle fremtoning er højt prio- riteret og hvor der er belæg for at yde en større plejeindsats. Plejen sigter mod, at stauderne er i god vækst så de kan ople- ves i deres fulde flor. Stauvede- bedets fremtoning og stauder- nes vækst må ikke generes af nabostauder og ukrudt.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Visne blomster, gamle stængler og frøstande må ikke skæmme helheden. Afklip må ikke forekomme*

Synligt rodkrudt må ikke forekomme og frøkrudt må max. dække 5% af jorden og aldrig være højere end planterne*

* Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af visne blomsterdele 5 gange / fjernelse af ukrudt 6 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Den synlige jord kultiveres, så den er løs og uden skorpe	6 gange
Forårsklargøring: visne frøstande/blade nedklippes efter vinteren.	1 gang
Opbinding: Planter der ikke har den fornødne styrke opbindes	1 gang
Gødskning efter gødningsplan	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for vanding	Løbende
Opsyn med sygdomme og skadedyr skader planterne	Løbende
Opsyn med behov for efterplantning/omplantning - hvis der er opstået huller eller en plante bliver dominerende.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. marts - 30. September

For stauderabatten er det primære at give farve og variation i grønne områder. Stauderne anvendes i store ensartede bestande bestående af ganske få eller kun en enkelt art. De arter der anvendes, er normalt kraftigt voksende stauder, som kan hævde sig i konkurrencen med græs og ukrudt. Plejen sigter mod, at stauderne fremstår sunde og i tætte bestande, således at stauderne dominerer i forhold til det tilstedeværende ukrudt.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Synligt rod ukrudt må ikke forekomme og synligt frø ukrudt må max. udgøre 15% af bladmassen og ikke være højere end planterne*

Uønsket opvækst af vedplanter, aggressorer, brombær, brændenælder m.v. må ikke forekomme*

* Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af ukrudt 3 gange / fjernelse af uønskede vækster 2 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Den synlige jord kultiveres, så den er løs og uden skorpe	2 gange
Forårsklargøring – dødt plantemateriale skæres ned og fjernes	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for efterplantering - hvis der er opstået huller.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Hvor stauderabatten forefindes i meget ekstensivt plejede arealer, kan/bør ovenstående krav til bekæmpelse af ukrudt m.v. og kultivering af jorden slækkes.

Udførelsesperiode

1. april - 31. Oktober

Dækafgrøder anvendes primært for at skabe frodighed, samt til afdækning af bar jord. Dækafgrøder er betegnelsen for en- eller flerårige og eventuelt blomsterrige urter. Dækafgrøder kan have forskellig højde og de kan enten optræde i monokulturer eller som blandinger. Plejen sker med henblik på at opnå en tæt og sammenhængende flade af de udsåede urter.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Særligt groft ukrudt som tidsler, brændenælder, bynker m.v. må ikke forefindes*

* Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af ukrudt 2 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Eftersåning – på arealer større end 50 x 50 cm og hvor bestanden af de valgte urter enten helt mangler eller kun er tilstede i et meget lille antal. Max. 10% af arealet.	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for nysåning – hvis de udsåede urter er udlevede eller hvis ukrudtet dominerer bør bedet kultiveres og tilsås på ny.	1 gang
Opsyn med behov for gødning.	Løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

Kravene til ensartethed og ukrudt i dækafgrøderne afhænger af, hvor de bruges. Bruges de til bunddække ved busketter og blomsterbede, er kravet stor ensartethed og kun meget begrænset ukrudt.

Udførelsesperiode
1. marts – 30. September

Sommerblomster anvendes primært for at give blomsterpragt og massive farvevirkninger. Sommerblomster er enårige planter, som plantes eller sås ud i bede eller kummer en til flere gange årligt og som ryddes efter afblomstring. Plejen sigter mod, at plantingerne fremstår tætte og frodige og dækker jorden.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Planterne skal fremtræde frodige og veludviklede

Visne blomster, gamle stængler og frøstande må ikke skæmme helheden*

Afklip må ikke forefindes

Synligt rod ukrudt må ikke forekomme og synligt frø ukrudt må max. dække 5% af jorden og ikke være højere end planterne*

Planterne må ikke mangle vand*

* Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af visne blomsterdele 6 gange / fjernelse af ukrudt 6 gange / vanding 6-12 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Tilplantning – der tilplantes efter planteplan/aftale.	2 gange
Den synlige jord kultiveres, så den er løs og uden skorpe	6 gange
Gødning efter gødningsplan	2 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for efterplantning - hvis der er opstået huller.	løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. marts – 30. September

Løgvækster giver en blomsterpragt der er tydeligst i foråret, hvor kun få andre planter blomstrer. Løgvækster findes og anvendes under træer og buske, i blomsterbede eller i græs. Plejen af løgvækster sker primært for at beskytte løget indtil det visner efter blomstring.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Visne blomster, gamle stængler og frøstande må ikke skæmme helheden*

Klipning af græs og kultivering af jorden må ikke udføres før løgvæksterne er visnet helt ned.

* Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af visne blomsterdele 2 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Øvrigt:

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for supplering af nye løg.

1 gang

Opsyn med behov for gødning.

Øvrigt:

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. marts – 30. September

Klatreplanterne anvendes primært til dekoration og eller afdekning af større flader. Alt efter art vil klatreplanterne give frodighed og blomstring. Klatreplanterne findes og anvendes f.eks. på mure, pergolaer, stativer og hegn. Plejen sker i henhold til planteart, samt plantens vokseplads.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Afklip må ikke forefindes

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Beskæring: Skud der ikke vokser i overensstemmelse med det planlagte mål eller tynger planten unødigt fjernes.

2 gange

Opbinding: planterne skal på en for arten karakteristisk måde hæfte, klatre, slynge sig til mur, pergola, hegn m.v.

2 gange

Øvrigt:

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for gødning.

Løbende

Øvrigt:

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. april - 31. Oktober

Prydbuske har til formål at bidrage med en række sanselige oplevelser, samt at fremstå som rumskabende element enten solitært eller i grupper. Prydbuske findes og anvendes hvor oplevelsen af buskenes blomstring, løv, høstfarve, frugter eller andre særlige karakterer synes væsentlig. For at fremelske en optimal fremtoning sker plejen individuelt i overensstemmelse med den enkelte arts krav og behov.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Udhængende grene må ikke genere færdselen*

Afskårne grene må ikke forefindes.

Synligt rodudrudt må ikke forekomme og frøudrudt må max. dække 15% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm*

*Vejledende pleje pr. år: Sikre færdsel 2 gange / fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Den synlige jord kultiveres, så den er løs og uden skorpe	5 gange
Beskæring af hensyn til blomstring, vækstform, størrelse og foryngelse.	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for gødning, sygdomsbekæmpelse og vanding.	Løbende
Opsyn med behov for efterplantning.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. april - 31. Oktober

Bunddækkende buske anvendes til regelmæssig og ensartet afdækning af større flader. Den ensartede virkning opnås med en tæt planteafstand og brug af buske af samme art. Plejen sigter mod, at opnå et tæt bunddække hvis fremtoning ikke forstyrres af ukrudt.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Udhængende grene må ikke genere færdselen*

Afskårne grene må ikke forefindes

Synligt rod ukrudt må ikke forekomme og frø ukrudt må max. dække 15% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm. Hvor buskettet fremtræder sammenhængende kan ukrudtsbekæmpelsen koncentreres til kanten, mens frø ukrudtet i selve buskettet kun fjernes, hvis det ødelægger det generelle synsindtryk*

* Vejledende pleje pr. år: Sikre færdsel 2 gange / fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange
Antal gange pr. år

Den synlige jord kultiveres, så den er løs og uden skorpe

5 gange

Øvrigt:

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde
Antal gange pr. år

Opsyn med behov for beskæring af hensyn til foryngelse, vækstform, størrelse og blomstring.

1 gang

Opsyn med behov for gødning, sygdomsbekæmpelse, vanding og efterplantning.

Løbende

Øvrigt:

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. april - 31. Oktober

Busketter tjener til at danne og adskille rum, samt til afgrænsning af arealer. Buskettet er en sammenhængende plantning af hovedsagelig prydbuske, hvor de enkelte arters særpræg er underlagt helhedsudtrykket. Busketter er som oftes sammensat af flere arter. Udgangspunktet for plejen er helhedsudtrykket, med sigte på frodighed.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Udhængende grene må ikke genere færdselen*

Afskårne grene må ikke forefindes

Synligt rod ukrudt må ikke forekomme og frø ukrudt må max. dække 15% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm. Hvor buskettet fremtræder sammenhængende kan ukrudtsbekæmpelsen koncentreres til kanten, mens frø ukrudtet i selve buskettet kun fjernes, hvis det ødelægger det generelle synsindtryk*

* Vejledende pleje pr. år: Sikre færdsel 2 gange / fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Den synlige jord kultiveres, så den er løs og uden skorpe	5 gange
Beskæring: udføres i overensstemmelse med arternes form, foryngelse og karakteristika, hensyn tages til helhedsvirkning. Ved samme lejlighed afskæres synlige syge, døde og knækkede grene.	1 gang
Opvækst af vedplanter fjernes.	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Tilsyn med behov for gødning og vanding.	Løbende
Tilsyn med sygdomme og skadedyr skader planterne.	Løbende
Tilsyn med behov for efterplantning - hvis der er opstået huller.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. april - 31. Oktober

Krat er massive naturpræget bevoksninger af buske og træer. Krat er ofte sammensat af flere forskellige arter træer og buske. Krattets funktion er at skabe rum, afgrænse eller give læ. Primært naturligt hjemmehørende arter, hvis individuelle særpræg er underlagt helheden. Plejen sigter mod at frembringe en plantning, der fremstår sund, frodig og rigt blomsterne.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Større afskårne grenpartier/stammer må ikke forekomme

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Udtynding: Planteafstanden må ikke genere de enkelte planters udvikling		1 gang pr. ____ år
Beskæring af udhængende grene, som generer færdsel	1 gang	1 gang
Ukrudt fjernes	3 gang	
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for efterplantning	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. april - 30. September

Prydhækken fremstår som følge af den udførte klipning præcis og ensartet. Det primære formål er, at fremstå som et dekorativt og rumopdelende eller afgrænsede element. Hækkens planter udgøres af en art, og er plantet med en for arten passende afstand. Plejen sigter mod at opnå en ensartet, tæt og frodig hæk med blade helt til jorden.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Form: Max afvigelse +/- 3 cm på 3 meter retskede. Strittende kviste må ikke forekomme

Afklip må ikke forefindes

Synligt rodudkrudt må ikke forekomme og frøudkrudt må max. dække 10% af jorden og aldrig blive højere end 30 cm*

*Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af ukrudt 6 gange.

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Klipning: form i henhold til målsætning, funktion og således at hækkens form hele tiden kan opfattes.	Kun i siderne indtil højden er nået	2 gange
Gødskning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ²	1 gang	1 gang
Opvækst af vedplanter fjernes.	1 gang	1 gang
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for vanding	Løbende
Opsyn med behov for efterplantning	1 gang
Opsyn med behov for Sygdoms- og skadedyrsbekæmpelse	Løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode
1. april - 30. September

Hække er smalle rækkeplantninger med en synlig ensartet form, som tilvejebringes gennem klipping af både sider og top. Hækken anvendes med det formål at skabe rum, opdele, afgrænse, indramme eller skabe læ. Hækkens ensartede karakter fremkommer via valget af planteart, planteafstand og pleje.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Form: Max. afvigelse +/- 5 cm på 3 meter retskede. større strittende kviste må ikke forekomme.

Afklip må ikke forefindes

Synlig rodudrudt må ikke forekomme og frøudrudt må max. dække 15% af jorden og aldrig blive højere end 40 cm*

* Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Klipning: form i henhold til målsætning, funktion og således at hækkens form hele tiden kan opfattes.	2 gange
Opvækst af vedplanter fjernes.	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for gødning, sygdomsbekæmpelse og vanding.	Løbende
Opsyn med behov for efterplantning.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. april - 30. September

Klippet pur fremstår som geometriske figurer eller ensartede flader, der har til formål at danne rum. Den ensartede fladevirkning fremkommer ved klipping af planternes top og sider, samt ved anvendelse af én art. Plejen sigter mod at fastholde den form og målsætning som er fastsat for plantningen og sket ud fra artsvalg.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Form: max. afvigelse +/- 5 cm på 3 meter retskede. Større strittende kviste må ikke forekomme.

Afklip må ikke forefindes på purrets top, sider og langs kanterne.*

Synligt rodudkrudt må ikke forekomme og frøudkrudt må max. dække 15% af den synlige jord og aldrig blive højere end purret. *Ukrudtsbekæmpelsen vil således være koncentreret til kanten.**

* Vejledende pleje pr. år: Etableringsfasen & funktionsfasen - fjernelse af afklip 1 gang / fjernelse af ukrudt 4 gange.

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Klipning: form i henhold til målsætning, funktion og således at hækens form hele tiden kan opfattes.	Kun i siderne indtil højden er nået	1 gang
Opvækst af vedplanter fjernes.	1 gang	1 gang
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Tilsyn om behov for gødning, sygdomsbekæmpelse, vanding og efter plantning.	Løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. april - 31. oktober

Den fritvoksende hæk er en smal, ensartet rækkeplantning, hvis form er karakteriseret af den valgte arts vækstform. Den fritvoksende hæk skaber rum, afgrænser eller giver læ. En ensartet virkning opnås ved anvendelse af buske med ensartet vækst, plantet med en for arten passende planteafstand. Plejen sker af hensyn til helheden og omfatter primært afklipping af døde og generende grene.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Synligt afklip må ikke forefindes.

Synligt rodudrudt må ikke forekomme og frøudrudt må max. dække 15% af den synlige jord og aldrig blive højere end 40 cm.*

* Vejledende pleje pr. år: Fjernelse af ukrudt 4 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Syge, døde og knækkede grene fjernes i det omfang de generer det generelle udtryk.	1 gang
Beskæring af udhængende grene, som generer færdselen.	1 gang
Opvækst af vedplanter fjernes.	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for nedskæring/beskæring med henblik på sikring af hækkens optimale størrelse, foryngelse og blomstring.	1 gang
Opsyn med behov for gødning.	Løbende
Opsyn med behov for efterplantning.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. april - 31. Oktober

Hegn er kendetegnet ved en stor variation i artsvalget af træer og buske, hvilket får det til at fremstå frodigt og med blomster og frugter. Hegn har til formål at give læ og afgrænse rum. Hegn er plantet i en eller flere rækker og lag, der sikrer lægivning og tæthed. De enkelte arter er underordnet helheden. Plejen sker af hensyn til helheden og omfatter primært udttynding.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Afskåret materiale må ikke forstyre helhedsindtrykket.

I etableringsfasen må synligt rod ukrudt ikke forekomme og frø ukrudt må max. dække 30% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm. I funktionsfasen er der ingen krav til ukrudtsbekæmpelse*

* Vejledende pleje pr. år. Etableringsfasen - fjernelse af ukrudt 3 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Sidegrene der generer færdselen eller udbreder hegnet afkortes i den fastlagte hegnsbredde.		1 gang
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for udttynding/beskæring med henblik på sikring af, at hegnet fortsat fremstår tæt og for at give de enkelte planter plads til at udvikle sig.	1 gang
Opsyn med behov for efterplantning.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. januar - 31. december

Det fritvoksende træ har en krone, der udvikles uden konkurrence fra andre træer. Ved anvendelsen af fritvoksende træer fokuseres der på det enkelte individ. Plejen sker ud fra en målsætning om at der tages hensyn til træets alder, placering, art, vokseplads og funktion.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Afskårne grene må ikke forekomme

Opbindingen skal altid fremstå fast, så træet ikke beskadiges af pælene*

I en radius på 0,5 meter omkring stammen må synligt rodokrudt ikke forekomme og frøkrudt må max. dække 20% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm. Ingen krav i funktionsfasen.*

* Vejledene pleje pr. år: Etableringsfasen (5 år) - Justering af opbinding 1 gang / fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Beskæring: udføres i overensstemmelse med arternes karakteristiske form og med hensyn til helhedsvirkning, herunder gennemgående stamme/nødvendig opstamning mv. Beskæringen skal udføres, så træet skades mindst muligt.	1 gang Hvis træet er i vækst	Afhængig af art, form og beskæringsmetode hvert ____ år
Beskæring af udhængende grene, som generer færdsel. Ved samme lejlighed afskæres synlige syge, døde og knækkede grene.	1 gang	1 gang
Beskæring af vandris på stammebasis	1 gang	1 gang
Gødning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ²	1 gang	
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for vanding	Løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. januar – 31. december

En trægruppe består af en samling af træer som via sammenhæng i kronerne på afstand opleves som en stor fælles krone. Plejen sker i henhold til målsætningen for plantningen, der ofte er bestemt ud fra trægruppens placering. Det enkelte træ er underlagt helheden og plejes i forhold til alder og art.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Afskårne grene må ikke forefindes

Opbindingen skal altid fremstå fast, så træet ikke beskadiges af pælene*

I en radius på 0,5 meter omkring stammen friholdes for synligt rodskrudt og frøskrudt. Frøskrudt må max. dække 20% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm. Ingen krav i funktionsfasen*

*Vejledende pleje pr. år: Etableringsfasen (5 år) - Justering af opbinding 1 gang / fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Beskæring: udføres i overensstemmelse med arternes karakteristiske form og med hensyn til helhedsvirkning, herunder gennemgående stamme/nødvendig opstamning mv. Beskæringen skal udføres, så træet skades mindst muligt.	1 gang Hvis træet er i vækst	Afhængig af art, form og beskæringmetode hvert ____ år
Udtynding skal sikre, at de tilbageværende træer får mulighed/plads til at udvikle fælles krone og bevare lavtsiddende grene.		1 gang hvert 5. år
Beskæring af udhængende grene, som generer færdsel. Ved samme lejlighed afskæres synlige syge, døde og knækkede grene.	1 gang	1 gang
Beskæring af vandris på stammebasis	1 gang	1 gang
Gødning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ²	1 gang	
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for fældning, udskiftning af udlevede træer	Løbende
Opsyn med behov for vanding i etableringsfasen.	Løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. januar - 31. december

Alléer og træerækker har primært til formål at fremstå som markante lineære plantninger i byen eller i det åbne land. Alléer anvendes til at markere veje og stier. Mens træerækken også anvendes til at afgrænse arealer og rum. En allé består af mindst to parallelle træerækker, som kan opfattes sammenhørende. Det enkelte træ er underlagt helheden, og alle træer er oftest af samme art. Plejen sker i forhold til træart, alder og plantningens placering.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Afskårne grene må ikke forefindes.

Opbindingen skal altid fremstå fast, så træet ikke beskadiges af pælene.*

I en radius på 0,5 meter omkring stammen friholdes for synligt rodukrudt og frøukrudt. Frøukrudt må max. dække 20% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm. Ingen krav i funktionsfasen.*

* Vejledende pleje pr. år: Etableringsfasen (5 år) - Justering af opbinding 1 gang / fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Beskæring: udføres i overensstemmelse med arternes karakteristiske form og med hensyn til helhedsvirkning, herunder gennemgående stamme/nødvendig opstamning mv. Beskæringen skal udføres, så træet skades mindst muligt.	1 gang Hvis træet er i vækst	Afhængig af art, form og beskæringsmetode hvert ____ år
Beskæring af udhængende grene, som generer færdsel. Ved samme lejlighed afskæres synlige syge, døde og knækkede grene.	1 gang	1 gang
Beskæring af vandris på stammebasis	1 gang	1 gang
Gødning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ²	1 gang	
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for fældning, udskiftning af udlevede træer	Løbende
Opsyn med behov for vanding i etableringsfasen.	Løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. januar - 31. december

Formede træer afgrænser haverum eller har et dekorativt formål. De kan stå frit, i række, alléer eller i grupper. Der findes mange forskellige former, de mest kendte er stynet, stævnet, stammehække samt sporebeskårne træer. Plejen afhænger af form, beskæringsmetode, alder, art og det sted de vokser.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Afskårne grene må ikke forefindes

Opbindingen skal altid fremstå fast, så træet ikke beskadiges af pælene*

I en radius på 0,5 meter omkring stammen friholdes for synligt rod ukrudt og frø ukrudt, må max. dække 20% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm. Ingen ukrudtsbekæmpelse i funktionsfasen*

* Vejledende pleje pr. år: Etableringsfasen (5 år) - Justering af opbinding 1 gang / fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Beskæring udføres i overensstemmelse med den valgte form eller metode, og så træet skades mindst muligt. Syge, døde eller knækkede grene fjernes.		Afhængig af art, form og beskæringsmåde Hvert ____ år
Beskæring af vandris på stammebasis	1 gang	1 gang
Gødning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ²	1 gang	
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for vanding i etableringsfasen.	
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. januar - 31. december

En lund er en lille skov eller en stor trægruppe, som er kendetegnet ved, at kronerne oftest kun er delvist sammenhængende. Lundens omfatter træer og buske med forskellig arts- og aldersfordeling. Lundens bund er styret, så uønskede planter ikke får lov til at dominere. Bunden kan også bestå af græs, som i givet fald styres af kravene til disse typer. Plejen sker af hensyn til helheden og afhænger af målsætningen, planternes alder og voksestedet.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Større afskårne grene/stammer må ikke genere det generelle udtryk.

Synligt rod ukrudt må ikke forekomme og frø ukrudt må max. dække 20% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm.* Ingen krav til ukrudtsbekæmpelse i funktionsfasen.

* Vejledende pleje pr. år: Etableringsfasen - Fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Ved udtynding skal de enkelte træer/buske sikres plads til, at de blivende træer/buske udvikler krone/karakteristisk form, og til opvækst af nye træer/buske. I øvrigt bør udtyndingen afstemmes efter målsætningen: kronesammenfald, tæt/åben rand, fordeling mellem træer/buske og artsfordelingen. Syge, døde eller knækkede grene/planter fjernes hvis de skæmmer helhedsindtrykket. Normalt hver 3. – 7 år.		Hvert ____ år
Grove generende urter fjernes		1 gang
Gødning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ² .	1 gang	
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for efterplantning	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. januar - 31. december

Skoven domineres af træer med kronesammenfald, mens forekomsten af buske fortrinsvis findes i randen. Indefra opleves skoven med bestandstræer, opvækst og buske som ét rum. Skoven er ofte et stort markant element, som giver læ, afgrænser og adskiller. Plejen afhænger af målsætningen.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Synligt rodudrudt må ikke forekomme og frøudrudt må max. dække 20% af jorden og aldrig blive højere end 50 cm.* Ingen krav til ukrudtsbekæmpelse i funktionsfasen.

* Vejledende pleje pr. år: Etableringsfasen - Fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

	Etableringsfasen	Funktionsfasen
Udrensningshugst af uønsket træopvækst		Hvert ____ år
Ved udtynding skal de enkelte træer/buske sikres plads til, at de blivende træer/buske udvikler krone/karakteristisk form, og til opvækst af nye træer/buske. I øvrigt bør udtyndingen afstemmes efter målsætningen: kronesammenfald, tæt/åben rand, fordeling mellem træer/buske og artsfordelingen. Syge, døde eller knækkede grene/planter må ikke skæmme helhedsindtrykket. Normalt hver 3 – 8 år.		Hvert ____ år
Gødning efter gødningsplan eller 2 kg NPK pr. 100 m ² .	1 gang	
Øvrigt:		

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for efterplantning	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1.januar - 31.december

En sø har et permanent vand-spejl. Søen giver mulighed for plante og dyreliv og findes i parker og i det åbne land. Bredderne kan være naturlige eller der kan være en form for kantsikring. Søen er en biotop med sin egen balance, som kan styres i et vist omfang ved regulering af vandtilledningen, afløbs- og lysforhold. Søer er omfattet af Naturbeskyttelsesloven. Vedligeholdelse af søen sker ud fra en overordnet målsætning for søens tilstand eller udvikling.

Tilstandskrav - *krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt*

Ingen

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Oprensning: Fremmede genstande må ikke skæmme vandoverfladen/bunden.	1 gang
Tilfyldning bag bredsikring skal altid være intakt, bredsikring må ikke synke eller skride ud.	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for grødeskæring.	1 gang
Opsyn med behov for slåning af bredvegetation	1 gang
Opsyn med vandstanden - behov for regulering	Løbende
Opsyn med tekniske installationer.	Løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

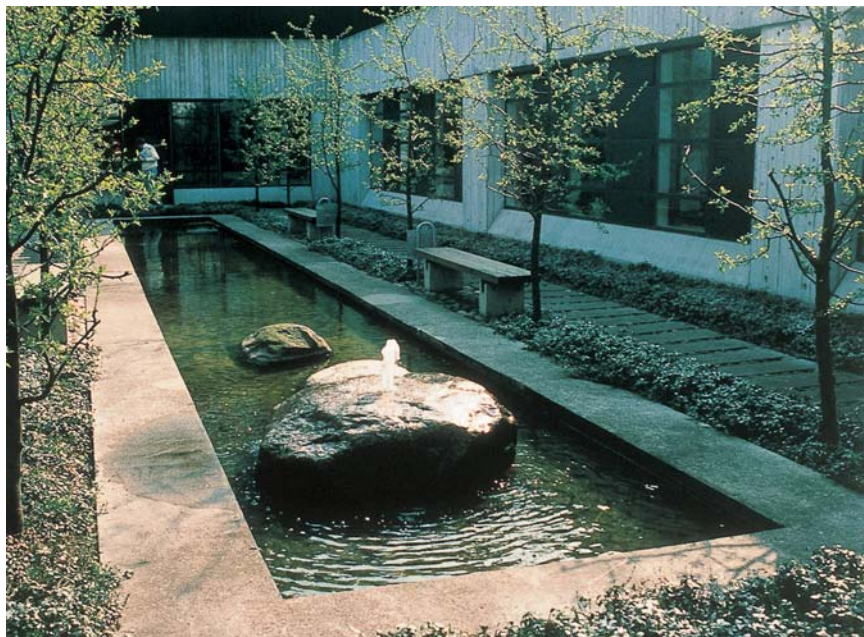
[illegible]

Udførelsesperiode

1. januar - 31. december

Et bassin har en primær funktion som dekorativt element. Bassinet er anlagt, har faste sider og kunstig bund og indeholder vand enten med eller uden biologisk liv. Plejen sigter mod at opretholde en nogenlunde konstant vandstand, hindre utilsigtet algevækst og renholdelse.

Tilstandskrav - *krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt*

Vandstanden skal være konstant, udsving max. ____ cm

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Løv og andre organiske materialer opsamles	2 gange
Bassinet tømmes om efteråret og renses for organisk materiale	Hvert ____ år
Oprensning: Fremmede genstande må ikke skæmme vandoverfladen/bunden.	4 gange
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opsyn med behov for bekæmpelse af alger.	Løbende
Opsyn med behov for regulering af plantebestanden	2 gang
Opsyn med tekniske installationer.	Løbende
Øvrigt:	

Bemærkninger

[illegible]

Udførelsesperiode

1. januar – 31. December

Belægningen kan bestå af asfalt, brolægning, belægningssten eller fliser af beton m.v. Belægningen er det øverste lag af en befæstelse, der med sin bæreevne og vandafledning, sikrer en langtidsanvendelse af fladen. De faste belægnings primære funktion er at tjene som underlag for færdsel og ophold.

Ukrudt, der ikke bliver bekæmpet, vil for hvert år dække mere og mere af belægningen. Ukrudt i fugerne kan genere færdslen og presse fliser og belægningssten fra hinanden. Når fugerne bliver bredere, kan der trænge vand ned i bærelaget. Det kan give sætninger og opfrysninger, så belægningerne bliver ujævne og farlige at færdes på. Uden bekæmpelse må et almindeligt fortov sandsynligvis lægges om 10 år tidligere end normalt.

Maksimalniveau

Hjælp til valg af strategi findes i „Ukrudtsbekæmpelse på belægninger“ udgivet af Miljøstyrelsen og FSL.

Tilstandskrav

Maksimal forekomst af ukrudt

Dækningsgrad: 5% af fugearealet
Højde: 1 cm
Bredde: 1 cm
Antal planter med max størrelse: 10

Beskrivelse

Tilstandskrav: Belægningen skal stort set være fri for ukrudt bortset fra mos og firling i fugerne. Der tillades op til 5% ukrudt i fugerne og som ikke må brede sig ind over belægningen. Mængden af ukrudt er stabil hele året. Etableret ukrudt bekæmpes, og der etableres ikke nyt. Reducerer mængden af ukrudt de følgende år.

Funktion: Belægningen er altid velfungerende. Ukrudtet generer ikke brug og renholdelse.

Levetid: Den tilladte ukrudtsmængde medvirker ikke til nedbrydning af belægningen.

Normalniveau

Hjælp til valg af strategi findes i „Ukrudtsbekæmpelse på belægninger“ udgivet af Miljøstyrelsen og FSL.

Tilstandskrav

Maksimal forekomst af ukrudt

Dækningsgrad: 10% af fugearealet
Højde: 3 cm
Bredde: 3 cm
Antal planter med max størrelse: 10

Beskrivelse

Tilstandskrav: Belægningen fremstår ikke ukrudtsfri, idet ukrudtet må dække op til 10% af fugearealet. Mos og firling tælles ikke med. Mængden af ukrudt er stabil hele året. Etableret ukrudt begrænses i udvikingen, og etablering af nyt begrænses. Reducerer eventuelt mængden af ukrudt de følgende år.

Funktion: Ukrudtet må maksimalt være 3 cm højt og begrænser kun i nogen grad brug og renholdelse.

Levetid: Den tilladte ukrudtsmængde medvirker ikke til nedbrydning af belægningen.

Minimumsniveau

Hjælp til valg af strategi findes i „Ukrudtsbekæmpelse på belægninger“ udgivet af Miljøstyrelsen og FSL.

Tilstandskrav

Maksimal forekomst af ukrudt

Dækningsgrad: 30% af fugearealet
Højde: 5 cm
Bredde: 5 cm
Antal planter med max størrelse: 20

Beskrivelse

Tilstandskrav: Belægningen fremstår med ukrudt, idet op til 30% af fugearealet må være dækket. Ukrudtsmængden varierer i løbet af året. Den aktuelle ukrudtsmængde fastholdes efterfølgende år, idet etableret ukrudt bekæmpes, og nyt kan etableres i fuger.

Funktion: Ukrudtet må ikke blive over 5 cm højt, men kan inden for den tilladte højde besværliggøre renholdelse og forhindre vandafledning.

Levetid: Det tilladte ukrudt skønnes at medvirke til øget nedbrydning af belægningen.

Oprydningniveau - bestilles på udførelseskrav

Udførelseskrav bruges typisk, hvor en opgave udføres med lange mellemrum

Termisk bekæmpelse: udførelseskravet er at 90% af ukrudtet fjernes ved behandlingen.

Antal behandlinger angives _____ og tidspunkterne for udførelse (uge, måned mv.): _____

Mekanisk bekæmpelse: 90% af ukrudtet skal være bekæmpet/nedvisnet 3 dage efter behandlingen.

Antal behandlinger angives _____ og tidspunkterne for udførelse (uge, måned mv.): _____

Øvrigt:

Udførelsesperiode

1. januar – 31. December

Den løse belægning kan bestå af grus, skærver, slagter mv. Løse belægninger tjener som underlag for færdsel og ophold. Vedligeholdelsen sigter mod, at befæstelsen fungerer og er i sikkerhedsmæssig forsvarlig stand i forhold til den tilsigtede anvendelse. Ukrudtsbekæmpelse udgør en stor del af vedligeholdelsen af løsebelægninger.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Synligt rod ukrudt må ikke forekomme og frø ukrudt må max. dække 5 % af fladen og aldrig blive højere end 5 cm og være mere end et år gammelt.*

* Vejledende vedligeholdelse pr. år: Fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Huller, ujævnheder og sporkøring minimeres ved overslæbning	2 gange
Kanter afstikkes	1 gang
Øvrigt:	

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for opretning og tilfyldning.	1 gang
Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. januar – 31. December

Et løst faldunderlag har til formål at optage stød og derved forhindre, at der sker alvorlige ulykker ved f.eks. fald fra lege-redskaber. De materialer der anvendes til faldunderlag bør være i overensstemmelse med DS/EN 1176 og 1177. Vedligeholdelsen sigter mod en renholdelse for ukrudt, samt en regulering af faldunderlagets tykkelse.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Synligt rod ukrudt må ikke forekomme og frø ukrudt må max. dække 5 % af fladen og aldrig blive højere end 15 cm og være mere end et år gammelt.*

* Vejledende vedligeholdelse pr. år: Fjernelse af ukrudt 4 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange
Antal gange pr. år

Regulering af faldunderlaget

___ gang(-e)

Øvrigt:

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde
Antal gange pr. år

Opsyn med behov for udskiftning og tilfyldning.

1 gang

Øvrigt:

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. januar – 31. December

For trapper og terrænmure er funktionen det væsentligste, men udformningen kan desuden være bestemt ud fra et ønske om et bestemt arkitektonisk udtryk. Trapper og terrænmure har til formål at optage terrænforskelle, og findes og anvendes derfor hvor der er behov for dette. Vedligeholdelsen sigter mod, at både trapper og terrænmure fungerer og er i sikkerhedsmæssig forsvarlig stand.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Synligt rodudrudt må ikke forekomme og frøudrudt må max. forefindes i 5% af fugerne og aldrig blive højere end 5 cm og være mere end et ½ år gammelt.*

* Vejledende vedligeholdelse pr. år: Fjernelse af ukrudt 5 gange

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange**Antal gange pr. år**

Øvrigt:

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde**Antal gange pr. år**

Opsyn med behov for opretning. Og når der er risiko for erstatningsansvar - ca. 2 cm opspring

løbende

Øvrigt:

Bemærkninger

1. januar – 31. December

Enkelte løse brædder, lister m.v. må ikke forekomme. *Kun små reparationer*

Antal gange pr. år

Inventar rengøres for løst snavs: pløre, jord, fugleklatter og lignende	3 gange
Smøring af bevægelige dele	2 gange
Overfladebehandling	Hvert __ år
Øvrigt:	

Antal gange pr. år

Kontrol af sikkerhedsmæssig stand	4 gange
Tilsyn om behov for istandsættelse.	løbende
Øvrigt:	

[illegible]

Udførelsesperiode

1. januar – 31. December

Renholdelse af bevoksning er en driftsopgave, som udføres på alle grønne elementer. Behovet for renholdelse kan variere, alt efter det grønne områdes funktion og placering. For at præcisere renholdelsesopgaven, er det nødvendigt at opdele affaldet i forskellige typer affald, ligesom det er nødvendigt at forholde sig til hvilket niveau for renholdelse der kan accepteres.

Affaldstyper

Småt affald:	Papirstumper, cigar- og cigaretskod, flaskekapsler og lign.
Let affald:	Aviser/reklamer/blade, plastikposer, dåser, emballage, herunder cigaretter, slik- og ispapir o.l.
Større affald:	Byggeaffald, kasser, store grene og lign.

Udbredelse af affald

Ingen:	Affald må ikke forekomme/ses.
Begrænset:	Affald forekommer få steder.
Spredt:	Affald forekommer flere steder, dog uden at dominere helheden.

Med udgangspunkt i ovenstående definitioner, er der nedenstående opstillet tre niveauer for renholdelse, hvor de angivne præg refererer til, og hvor det vil være naturligt at bruge dem – havepræg refererer til det intensivt plejede areal osv. Ved at sætte kryds i et af felterne kan det ønskede niveau fastlægges.

☐ **Udførelseskrav til renholdelse ved havepræg - udføres 52 gange pr. år**
 Nedestående krav skal være opfyldt efter hvert gennemført renholdelse

	Ingen	Begrænset	Spredt
Småt affald	x		
Let affald	x		
Større affald	x		
Snavs	x		

☐ **Udførelseskrav til renholdelse ved parkpræg - udføres 20 gange pr. år, oftes i sommerhalvåret - Nedestående krav skal være opfyldt efter hvert gennemført renholdelse**

	Ingen	Begrænset	Spredt
Småt affald		x	
Let affald	x		
Større affald	x		
Snavs		x	

☐ **Udførelseskrav til renholdelse ved naturpræg - udføres 4 gange pr. år, oftes i sommerhalvåret - Nedestående krav skal være opfyldt efter hvert gennemført renholdelse**

	Ingen	Begrænset	Spredt
Småt affald			x
Let affald		x	
Større affald	x		
Snavs			x

Udførelsesperiode

1. januar – 31. December

Renholdelse af belægning er en driftsopgave, som udføres på alle belægninger. Behovet for renholdelsen kan variere, alt efter områdets funktion og placering. For at præcisere renholdelsesopgaven, er det nødvendigt at opdele affaldet i forskellige typer affald, ligesom det er nødvendigt, at forholde sig til hvilket niveau for renholdelse der kan accepteres.

Affaldstyper

Småt affald:	Sand, grus, planterester, visne blade, glasskår cigar- og cigaretskod, flaskekapsler og lign.
Let affald:	Aviser/reklamer/blade, plastikposer, store samlinger af visne blade, emballage og lign.
Større affald:	Byggeaffald, kasser, store grene og lign.
Løst snavs	Pløre, aske, oliepletter, grus, jord, hundeekskrementer og lign.

Udbredelse af affald

Ingen:	Affald må ikke forekomme/ses.
Begrænset:	Affald forekommer få steder.
Spredt:	Affald forekommer flere steder, dog uden at dominere helheden.

Med udgangspunkt i ovenstående definitioner, er der nedenstående opstillet tre niveauer for renholdelse, hvor de angivne præg refererer til, og hvor det vil være naturligt at bruge dem – havepræg refererer til det intensivt plejede areal osv. Ved at sætte kryds i et af felterne kan det ønskede niveau fastlægges.

☐ **Udførelseskrav til renholdelse ved havepræg - udføres 52 gange pr. år**
Nedestående krav skal være opfyldt efter hvert gennemført renholdelse

	Ingen	Begrænset	Spredt
Småt affald	x		
Let affald	x		
Større affald	x		
Snavs	x		

☐ **Udførelseskrav til renholdelse ved parkpræg - udføres 20 gange pr. år, oftes i sommerhalvåret - Nedestående krav skal være opfyldt efter hvert gennemført renholdelse**

	Ingen	Begrænset	Spredt
Småt affald		x	
Let affald	x		
Større affald	x		
Snavs		x	

☐ **Udførelseskrav til renholdelse ved naturpræg - udføres 4 gange pr. år, oftes i sommerhalvåret - Nedestående krav skal være opfyldt efter hvert gennemført renholdelse**

	Ingen	Begrænset	Spredt
Småt affald			x
Let affald		x	
Større affald	x		
Snavs			x

Udførelsesperiode

1. januar – 31. December

Serviceopgaver er en driftsopgave, som udføres på arbejdsstedet sammen med den øvrige pleje og vedligeholdelse. Serviceopgaver kan f.eks. være hejsning af flag, fjernelse af graffiti, tømning af skraldespande m.v. Serviceopgaven vil altid kræve en lokal beskrivelse.

Tilstandskrav - krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt

Opgaver:

Udførelseskrav - vil blive udført det angivne antal gange

Antal gange pr. år

Opgaver:

Opsyn - arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde

Antal gange pr. år

Opgaver:

Bemærkninger

Udførelsesperiode

1. oktober – 30. april

Glatførebekæmpelse og snerydning har til formål at gøre det så sikkert og fremkommeligt som muligt at færdes på veje og gangarealer efter snefald og frost. I forbindelse med snerydning og saltspredning skal der tages hensyn til jordbund og beplantninger. Opgaverne glatførebekæmpelse og snerydning inddeles i forskellige klasser alt efter, hvornår på døgnet og hvor hurtigt arbejdet ønskes udført.

Valg	Udførelseskrav - betales som ekstra arbejde pr. udført gang	Acceptkriterie
☐	Grusning udføres i tiden 5.00 – 22.00	Inden for ½ time
☐	Grusning udføres i tiden 7.00 – 18.00	Inden for 4 timer
☐	Grusning udføres i tiden 7.30 – 15.30	Inden for 10 timer
☐	Saltning udføres i tiden 5.00 – 22.00	Inden for ½ time
☐	Saltning udføres i tiden 7.00 – 18.00	Inden for 4 timer
☐	Saltning udføres i tiden 6.00 – 15.30	Inden for 10 timer
☐	Snerydning i tiden 5.00 – 22.00	Inden for ½ time
☐	Snerydning i tiden 5.00 – 22.00	Inden for 4 timer
☐	Snerydning i tiden 5.00 – 22.00	Inden for 10 timer
☐	Øvrigt:	

Bemærkninger

Udførelsesperiode

Tilstandskrav - *krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt*

Udførelseskrav - *vil blive udført det angivne antal gange*

Antal gange pr. år

Opsyn - *arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde*

Antal gange pr. år

Bemærkninger

Udførelsesperiode

Tilstandskrav - *krav til elementets tilstand skal altid være opfyldt*

Udførelseskrav - *vil blive udført det angivne antal gange*

Antal gange pr. år

Opsyn - *arbejde udført på baggrund af opsyn betales som ekstra arbejde*

Antal gange pr. år

Bemærkninger

Arealregister og tilbudsliste

Arealtype	Mængde	Samlet pris
Græs:		
Prydplæne	m ²	
Brugsplæne	m ²	
Græsflader	m ²	
Fællegræs	m ²	
Sportsplæne	m ²	
Rabatgræs	m ²	
Naturgræs	m ²	
Blomster:		
Rosenbede	m ²	
Staudbede	m ²	
Stauderabat	m ²	
Dækafgrøder	m ²	
Sommerblomster	m ²	
Løgvækster	m ²	
Klatreplanter	m ²	
Buske:		
Prydbuske	m ²	
Bunddækkende buske	m ²	
Busket	m ²	
Krat	m ²	
Hække og hegn:		
Prydhæk	Lb.m.	
Hæk	Lb.m.	
Klippet pur	m ²	
Fritvoksende hæk	Lb.m.	
Hegn	m ²	
Træer:		
Fritvoksende træer	Stk.	
Trægrupper	Stk.	
Alléer/Trærækker	Stk.	
Formede træer	Stk.	
Lund	m ²	
Vand:		
Sø	m ²	
Bassin	m ²	
Belægninger:		
Faste belægninger	m ²	
Løse belægninger	m ²	
Faldunderlag	m ²	
Udstyr:		
Trapper og terrænmure		
Terræinventar	Stk.	
Renholdelse og service:		
Renholdelse af bevoksning	m ²	
Renholdelse af belægning	m ²	
Serviceopgaver		
Snerydning og glatførebekæmpelse	m ²	
Øvrigt:		
Samlet tilbudssum excl. moms		

Driftaftale

Anlægsgartnerfirma

	Sagsnr.
Navn	Telefon
Adresse	Mobiltelefon
Daglig ansvarlig for opgaven	Træffe tid

Kunde

	Kontonr.
Navn	Telefon
Adresse	Mobiltelefon
Evt. kontaktperson	Træffe tid

Plejeopgave:

Pris:

Periode:

Genforhandling:

Betalingsbetingelser

Juridisk grundlag

Jf. se bagside

Fagligt grundlag

- Arealregister og tilbudsliste
- Tilbud på genopretning og/eller forandring
- Relevante elementsider, som vedlægges
- Elementeksempel med forklaring

Dato:

Anlægsgartnervirksomheden

Kunden

Navn og underskrift

Navn og underskrift

Juridisk grundlag

§ 1 Aftalen

Disse Bestemmelser bruges på aftaler, som vedrører pleje af grønne områder. Aftalen omfatter.

§ 2 Prisen

Den aftalte pris er baseret på:

- En nøje registrering af det foreliggende areal, som aftalen vedrører. Registreringen udføres normalt af anlægsgartneren, men kunden kan med fordel deltage. Registreringen skal godkendes af kunden.
- En fællesbesigtigelse af arealet med henblik på bestemmelse af udvikling.
- At arbejdet skal udføres indenfor normal arbejdstid, med mindre der er anført andet i aftalen.
- At vejret gør det muligt at udføre arbejdet
- At forudsætningerne for plejens omfang ikke i væsentligt omfang ændrer sig, med mindre anlægsgartneren kunne eller burde have kunnet forudse dem.

Aftalen omfatter kun normal pleje i form af tilstandskrav og udførelseskrav samt selve opsynet, som betales med et fast beløb.

Derudover kan det være nødvendigt at gennemføre ekstra pleje på baggrund af opsynets indberetninger, opretning eller forandring, som betales særskilt med et fast engangsbeløb.

Hvis plejeaftalen forlænges ud over den aftalte periode, og der ikke træffes nærmere aftale om prisen, bliver prisen justeret efter reguleringsindeks for boligbyggeri, totalindekset.

§ 3 Anlægsgartnerens pligter

Arbejdet skal ske ifølge registreringen og bemærkningerne hertil. Opdager anlægsgartneren, at anlægget er beskadiget på grund af tredjemands handling eller undladelse, skal han underrette kunden uden ugrundet ophold. Anlægsgartneren skal også medvirke til foranstaltninger, der kan sikre kundens erstatningskrav.

§ 4 Kundens pligter

Kunden er ansvarlig for, at anlægget er ryddeligt og tilgængeligt, så anlægsgartneren kan gøre det, der er aftalt, uden at skulle rydde op først.

Kunden skal oplyse anlægsgartneren om, hvordan anlægget før har været passet, herunder brug af kemikalier. Kunden skal endvidere oplyse om der er skjulte anlægsgangdetaljer, som kan have betydning for plejens omfang og hvordan anlægget bruges.

§ 5 Anlægsgartnerens ansvar

Anlægsgartneren er ansvarlig for fejl og mangler ved det udførte arbejde, som kan tilskrives ham. Anlægsgartneren er ikke ansvarlig for fejl og mangler på grund af:

- Forkert udført anlæg, når arbejdet er udført af tredjemand.
- Mangelfulde eller forkerte oplysninger om anlæggets brug og tidligere pasning, herunder brug af kemikalier, salt m.v. og evt. forureninger i jorden.

§ 6 Gennemgang af aftalen

En af parterne skal indkalde den anden part til en fælles besigtigelse af anlægget en gang årligt så længe aftalen forløber. Besigtigelsens hensigt er, at aftale justeringer i arealets udvikling.

§ 7 Ændringer i arbejdet

Ændringer i arbejdets omfang (ekstra m2) indenfor +/- 15% kan ske på baggrund af enhedspriser, som udregnes ved at dividere det pågældende elements pris med det anførte antal m2.

Ved formindskelse af arbejdets omfang udover 15% skal anlægsgartneren godskrive kunden de udgifter som spares eller burde have været sparet. Ved ekstra arbejder udover 15% afgiver anlægsgartneren et nyt tilbud på denne del af arbejdet.

§ 8 Betaling

Betaling sker efter anlægsgartnerens almindelige betingelser, som fremgår af kontrakten.

§ 9 Kontraktperiode

Aftalen udløber som beskrevet i kontrakten, hvorefter den kan genforhandles.

§ 10 Reklamation

Fejl og mangler, som konstateres i kontraktperioden skal fremsættes skriftligt til anlægsgartneren uden ugrundet ophold. Vedkender anlægsgartneren ikke de anførte fejl, skal denne inden to dage skriftligt meddele kunden herom. Hvis anlægsgartneren er ansvarlig for de pågældende fejl og mangler, skal denne hurtigst muligt, og inden 5 arbejdsdage, afhjælpe fejl og mangler. Efterleves dette ikke, kan kunden opsige aftalen med øjeblikkelig virkning.

Anden form for reklamation kan fremsættes senest 8 dage efter aftalens udløb, med mindre de pågældende fejl og mangler først kan konstateres efter kontraktens udløb. Reklamation skal fremsættes uden ugrundet ophold efter fejlene og manglerne er konstateret eller burde være konstateret.

Opstår der uenighed om fejl og mangler, kan sagen indbringes for ankenævnet for Anlægsgartnerarbejde, for så vidt anlægsgartnerfirmaet er medlem af foreningen Danske Anlægsgartnere. Vedtægter kan fås på tlf. 33-860 860. Sagen kan dog kun indbringes, hvis den ligger inden for de rammer, som Ankenævnet behandler. Ellers hører sagen hjemme under domstolene.

§ 11 Forældelse

Erstatningskrav mod anlægsgartneren kan ikke rejses, hvis der er gået over et år efter, at fejlen og manglen er konstateret, eller burde være konstateret. Dette gælder dog ikke, hvis sagen i mellemtiden er indgået til Ankenævnet eller domstolene.

Kommentarer:

